

Opravična št.:

U-I-172/17, Up-975/17

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2019:U.I.172.17

Akt:

Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) (ZPP), 5. odst. 98. čl.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 44/14, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19) (ZPIZ-2), 2. in 3. odst. 36. čl. in 37. čl.

Ustavna pritožba zoper sklep Vrhovnega sodišča št. VIII Ips 140/2017 z dne 5. 9. 2017

Ustavna pritožba zoper sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča št. Psp 429/2016 z dne 5. 1. 2017 v zvezi s sodbo Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani št. III Ps 1068/2014 z dne 5. 5. 2016

Izrek:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti petega odstavka 98. člena Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08) se zavrne.

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega in tretjega odstavka 36. člena in 37. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 44/14, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19) se zavrže.

Ustavna pritožba zoper sklep Vrhovnega sodišča št. VIII Ips 140/2017 z dne 5. 9. 2017 se ne sprejme.

Ustavna pritožba zoper sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča št. Psp 429/2016 z dne 5. 1. 2017 v zvezi s sodbo Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani št. III Ps 1068/2014 z dne 5. 5. 2016 se zavrže.

Evidenčni stavek:

Ustavno sodišče pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti zavrne, če od odločitve ni pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja. Pobudnik nima pravnega interesa, če ne izkaže, da bi morebitna ugoditev pobudi privedla do izboljšanja njegovega pravnega položaja. Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču. Ustavno sodišče zavrže ustavno pritožbo, če zoper izpodbijani posamični akt niso izčrpana vsa redna in izredna pravna sredstva.

Geslo:

1.5.51.1.5.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrnitev pobude - Ker je očitno neutemeljena.

1.5.51.1.2.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrženje pobude - Ker ni pravnega interesa.

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o

ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

1.5.51.2.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Zavrženje.

1.4.52.4 - Ustavno sodstvo - Postopek - Procesne predpostavke v postopku ustavne pritožbe - Izčrpanje pravnih sredstev.

1.4.51.4 - Ustavno sodstvo - Postopek - Procesne predpostavke (v vseh postopkih razen v postopku ustavne pritožbe) - Pravni interes za vložitev pobude.

Pravna podlaga:

Člen 25.3, 26.2, 5.1.55.b, 55.b.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:

Dokument v PDF obliki:

 [U-I-172-17, Up-975-17.pdf](#)

Polno besedilo:

U-I-172/17-4

Up-975/17-4

11. 9. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude in ustavne pritožbe Franca Perčiča, Bled, ki ga zastopa Odvetniška pisarna Tamara Kek, d. o. o., Ljubljana, na seji 11. septembra 2019

sklenilo:

- 1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti petega odstavka 98. člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 - uradno prečiščeno besedilo in 45/08) se zavrne.**
- 2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega in tretjega odstavka 36. člena in 37. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 44/14, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19) se zavrže.**
- 3. Ustavna pritožba zoper sklep Vrhovnega sodišča št. VIII Ips 140/2017 z dne 5. 9. 2017 se ne sprejme.**
- 4. Ustavna pritožba zoper sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča št. Psp 429/2016 z dne 5. 1. 2017 v zvezi s sodbo Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani št. III Ps 1068/2014 z dne 5. 5. 2016 se zavrže.**

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je z odločbo z dne 9. 12. 2013 pritožniku priznal pravico do starostne pokojnine v znesku 1.767,11 EUR od 11. 9. 2013 dalje. Z odločbo z dne 29. 5. 2014 je Zavod zavrnil pritožbo pritožnika. Delovno in socialno sodišče v Ljubljani je zavrnilo tožbeni zahtevek za odpravo odločb Zavoda in vrnitev zadeve Zavodu v ponovni postopek. Presodilo je, da Zavod ni ravnal pravilno, ker pri ugotavljanju najugodnejše pokojninske osnove ni upošteval odškodnine, ki jo je pritožnik prejel na podlagi sodne poravnave v zvezi z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi, vendar pa navedeno ni vplivalo na zakonitost njegove odločitve o odmeri oziroma višini pokojnine. Ugotovilo je namreč, da je pritožnikova pokojninska osnova tudi brez upoštevanja navedene odškodnine presegala najvišjo pokojninsko osnovo, od katere je bila zato pritožniku odmerjena pokojnina. Upoštevanje odškodnine torej na odmero pokojnine ne bi moglo vplivati, saj bi bila ta, tudi ob upoštevanju odškodnine, odmerjena v enaki višini. Višje delovno in socialno sodišče je zavrnilo pritožnikovo pritožbo. V celoti je pritrdilo stališčem sodišča prve stopnje. Strinjalo se je, da je pritožnikov predlog za prekinitev postopka in vložitev zahteve za oceno ustavnosti 36. in 37. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju ZPIZ-2) neutemeljen. Tudi samo je pojasnilo, zakaj meni, da navedeni določbi ZPIZ-2 nista protiustavni.

2. Vrhovno sodišče je revizijo pritožnika na podlagi petega odstavka 98. člena Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP) zavrglo kot nepopolno, saj ob vložitvi revizije odvetnica ni predložila pooblastila pritožnika. Sprejelo je stališče, da pooblastilo, ki je bilo predloženo naknadno, ni bilo priloženo hkrati z vlogo ob prvem dejanju, ki ga pooblaščenec opravi za stranko (prvi odstavek 98. člena ZPP), zato navedene pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti.

3. Pritožnik navaja, da je revizijo vložil pravočasno, le dan po poteku roka za vložitev revizije pa je pooblaščenka ugotovila, da reviziji ni bilo priloženo pooblastilo. To je bilo nato nemudoma, s pojasnilom o razlogih za njegovo naknadno predložitev, predloženo Vrhovnemu sodišču. S tem naj pooblaščenki ne bi bilo mogoče očitati niti nezadostne skrbnosti niti zavlačevanja postopka, kar naj bi namen ureditve iz petega odstavka 98. člena ZPP. V času odločanja Vrhovnega sodišča naj bi bila tako revizija popolna. Prav tako naj bi še pred sprejemom odločitve Vrhovnega sodišča zakonodajalec z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 10/17 - ZPP-E) črtal peti odstavek 98. člena ZPP, ker naj bi bila ureditev prestroga. Pritožnik zato meni, da je, upoštevajе navedeno, razlaga petega odstavka 98. člena ZPP, ki jo je sprejelo Vrhovno sodišče, očitno napačna in zato krši 22. člen Ustave, hkrati pa prekomerno posega v pravici iz 23. in 25. člena Ustave (s tem pa hkrati krši 6. in 13. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 - v nadaljevanju EKČP). Zatrjuje, da je zaradi odločitve Vrhovnega sodišča utrpel hujše posledice, saj je izgubil pravico do sodnega varstva in posledično pravico do ustavne presoje odmere starostne pokojnine z vidika 33. člena v zvezi s 67. členom in 50. člena Ustave. Pritožnik meni, da Ustavno sodišče o primeru, kot je njegov (pravočasna vložitev revizije in predložitev ustreznega pooblastila le dan po poteku roka za vložitev revizije), še ni odločalo, zato stališča, ki jih je Ustavno sodišče sprejelo

pri presoji petega odstavka 98. člena ZPP oziroma pri presoji njegove uporabe v konkretnih primerih v njegovem primeru ni mogoče uporabiti oziroma jih je treba spremeniti.

4. Pritožnik hkrati z ustavno pritožbo vlaga pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti petega odstavka 98. člena ZPP, po katerem sodišče odvetniku ni dovolilo, da bi začasno opravljal pravdna dejanja za stranko, če vlogi ni predložil pooblastila, ampak je revizijo zavrglo. Meni, da navedena ureditev v primerih, kot je njegov, tj. če odvetnik sam in neposredno po vložitvi revizije to dopolni s popolnim pooblastilom, nesorazmerno posega v pravice iz 22., 23. in 25. člena Ustave (s tem pa hkrati krši 6. in 13. člen EKČP). Zato pa tudi ni skladna z načeli pravne države (2. člen Ustave), ki prepovedujejo prekomerne posege države. V obravnavanem primeru naj bi bila cilja pospešitve postopka in zagotavljanje večje strokovnosti zastopanja, ki jih je zakonodajalec z izpodbijano ureditvijo zasledoval, dosežena oziroma naj njuna uresničitve ne bi bila ovirana. Pritožnik meni, da je pri presoji treba upoštevati tudi, da se zahteva po predložitvi pooblastila v nekaterih postopkih opušča, kar naj bi kazalo na manjšo vlogo pooblastila (npr. deveti odstavek 29. člena in 40. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju, Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14, 54/15 in 11/18 – ZIZ).

5. Pritožnik vlaga ustavno pritožbo tudi zoper sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča v zvezi s sodbo Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani. Zatrjuje, da sta sodišči z razlago določb ZPIZ-2 kršili pravice iz 22. člena, 33. člena v zvezi s 67. členom in iz 50. člena Ustave. Sodišči naj bi 22. člen Ustave kršili tudi zato, ker se nista opredelili do vseh njegovih pomembnih očitkov. Pritožnik hkrati vlaga tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega in tretjega odstavka 36. člena in 37. člena ZPIZ-2. Zatrjuje neskladje teh določb z 2., 22. in 50. členom ter 33. členom v zvezi s 67. členom Ustave. Meni, da izpodbijane določbe, ki omejujejo zgornjo višino starostne pokojnine, nesorazmerno in v neskladju z 2. členom ter tretjim odstavkom 15. člena Ustave omejujejo pravici iz 50. in 33. člena v zvezi s 67. členom Ustave.

B.

6. Po drugem odstavku 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) Ustavno sodišče pobudo zavrne, če od odločitve ni pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja. Ko gre za oceno ustavnosti zakona oziroma oceno ustavnosti ali zakonitosti podzakonskega predpisa, sprejme pobudo za začetek takega postopka Ustavno sodišče torej le tedaj, če bo lahko na njeni podlagi odločilo o pomembnem ustavnopravnem vprašanju. Pomembno ustavnopravno vprašanje, kadar se pobuda vlaga hkrati z ustavno pritožbo, pa je lahko samo tisto, ki je odločilno za sprejem ustavne pritožbe v obravnavo. Po oceni Ustavnega sodišča ta pobuda ne odpira pomembnih ustavnopravnih vprašanj. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-277/09, Up-1333/09, U-I-287/09 in Up-1375/09 z dne 14. 6. 2011 (Uradni list RS, št. 58/11) že odločilo, da izpodbijana določba ZPP ni v neskladju z Ustavo. Po oceni Ustavnega sodišča pobudnik ne navaja razlogov, o katerih Ustavno sodišče ne bi že odločilo, niti ne odpira novih ustavnopravnih vprašanj. Zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrnilo (1. točka izreka).

7. Ustavno sodišče ustavne pritožbe zoper sklep Vrhovnega sodišča št. VIII Ips 140/2017 z dne 5. 9. 2017 ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS (3. točka izreka).

8. Ustavno sodišče je ustavno pritožbo zoper sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča št. Psp 429/2016 z dne 5. 1. 2017 v zvezi s sodbo Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani št. III Ps 1068/2014 z dne 5. 5. 2016 zavrglo, ker pravna sredstva niso bila izčrpana (4. točka izreka).

9. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

10. Izpodbijane določbe ZPIZ-2 ne učinkujejo neposredno. V takšnih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče je podrobneje obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Pobudnikov pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti navedenih določb ZPIZ-2 je temeljil na vloženi ustavni pritožbi zoper sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča št. Psp 429/2016 z dne 5. 1. 2017 v zvezi s sodbo Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani št. III Ps 1068/2014 z dne 5. 5. 2016, ki pa jo je Ustavno sodišče zavrglo (4. točka izreka). Glede na navedeno morebitna ugoditev pobudi na njegov pravni položaj ne bi mogla vplivati. To pomeni, da pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijanih določb ZPIZ-2. Zato je Ustavno sodišče pobudo zavrglo (2. točka izreka).

C.

11. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 26. člena, tretjega odstavka 25. člena, drugega odstavka 55.b člena in pete alineje prvega odstavka 55.b člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov
ustavna pritožba

Vrsta akta:

zakon
posamični akt

Vlagatelj:

Franci Perčič, Bled

Datum vloge:

30. 10. 2017

Datum odločitve:

11. 9. 2019

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

zavrnitev

zavrženje

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US32043